

KYSTVERKET

Hovedkontoret

GRENLAND HAVN IKS
Strømtangvegen 39
3950 BREVIK

Deres ref.:
16/73

Vår ref.:
2011/1838-38

Arkiv nr.:

Saksbehandler:
Bjarte Buanes

Dato:
07.12.2017

Godkjenning av forskrift om fartsbegrensning i sjøen i Skien, Porsgrunn og Bamble kommuner - Telemark Fylke - Sjøkart nr. 5, 473 og 474

1 Innledning

Vi viser til mottatt forskrift om fartsbegrensning i Skien, Porsgrunn og Bamble kommuners sjøområder for Kystverkets hovedkontors godkjenning, jf. e-post m/ vedlegg fra Grenland Havn IKS til Kystverket av 10.4.2017. Videre viser vi til Grenland Havns søknad om tillatelse til oppsetting av farvannsskilter av samme dato.

Saken er i ettertid supplert med nærmere opplysninger om gjennomført forhåndsvarsling av forskriften mm., se særlig Grenland Havns e-poster til Kystverkets hovedkontor av henholdsvis 3.5. og 2.6.2017.

På bakgrunn av sistnevnte e-poster og etterfølgende telefonkorrespondanse med Grenland Havn vurderer Kystverket forskriftsoversendelsen og søknaden om skilting som komplette og klar for behandling.

2 Bakgrunn

Arbeidet med en ny og samlet fartsforskrift for kommunene Skien, Porsgrunn og Bamble har versert i en årrekke, herunder gjennom korrespondanse mellom Grenland Havn og Kystverket som strekker seg tilbake til 2011. Hovedtrekkene i fartsforskriften som nå er oversendt Kystverkets hovedkontor for godkjenning ble utarbeidet i 2016; se nærmere opplysninger om forskriftsprosessen i punktene 4 og 5 under, om henholdsvis någjeldende fartsforskrifter og høringen av den nye fartsforskriften.

Gjennom vedtak av 27.1.2017 har Grenland havnestyre – i henhold til delegert myndighet fra de respektive kommunestyrene i Skien, Porsgrunn og Bamble – besluttet å ta i bruk ny forskrift om fartsbegrensning i nevnte kommuners sjøområder. Forskriften er fastsatt i medhold av forskrift av 15. desember 2009 nr. 1546 om fartsbegrensninger i sjø mm. § 4 første ledd (den sentrale fartsforskriften), som igjen er gitt med hjemmel i lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann (havne- og farvannsloven) § 13.

Kystforvaltningsavdeling

Sentral postadresse:	Kystverket Postboks 1502 6025 ÅLESUND	Telefon:	+47 07847	Internett:	www.kystverket.no
				E-post:	post@kystverket.no
For besøksadresse se	www.kystverket.no	Bankgiro:	7694 05 06766	Org.nr.:	NO 874 783 242

Brev, sakskorrespondanse og e-post bes adressert til Kystverket, ikke til avdeling eller enkeltperson

Om bakgrunnen for den nye forskriften skriver Grenland Havn bl.a. følgende, jf. oversendelsesbrevet til Kystverket datert 10.4.2017:

«Hensikten med utarbeidelse av denne fartsforskriften er å få samlet alle fartsbegrensningene som gjelder innenfor kommunene i én forskrift (i dag 6 forskrifter). Det har også vært viktig under utarbeidelsen av forskriften å få mest mulig enhetlige fartsgrenser og benytte prinsipper som i nabokommunen Kragerø.

Ut fra håndhevelses-, bruker- og informasjonsmessige grunner har vi valgt å ha en generell fartsbegrensning for hele sjøområdet, og strengere fartsgrenser i spesielle innaskjærsområder.

Med å fokusere på det ansvaret en fører har på fartøyet i forhold til sikker fart og utvise forsiktighet og avpasse farten, har vi valgt å fjerne særbestemmelsene i Eidangerfjorden.

Tilbakemelding fra politiet har vært at ny forskrift bør i størst mulig grad ta hensyn til sentrale føringer og lokale tilpasninger fra nabodistrikt som gjør regelverket enklere og mer identisk for båtførere i fritidsbåtflåten. Dette mener vi at ny forskrift gjør.»

Kystverkets hovedkontor viser også til de vurderinger av reguleringsbehovet som fremgår av henholdsvis opprinnelig høringsbrev fra Grenland Havn av 2.6.2016, havneforetakets høringsbrev ved annen gangs høring datert 16.2.2017 og ytterligere revidert høringsbrev datert 23.3.2017.

Gjennom publikasjonen *Veiledning om utarbeiding av lokale fartsforskrifter* har Kystverkets hovedkontor anbefalt at kommunen i utgangspunktet bør ha én samlet fartsforskrift innenfor eget sjøområde, og gjerne én felles forskrift for kommuner som har formalisert samarbeid om slike oppgaver, se særlig følgende uttalelse på s. 7 i nevnte veileder:

«Ved å samle alle fartsbegrensningene som gjelder innenfor kommunen i én forskrift, blir det lettere å finne frem til og få oversikt over regelverket. Ved fastsettelse av nye fartsbegrensninger bør man derfor vurdere å samle eventuelle eksisterende fartsforskrifter og de nye bestemmelsene i én forskrift.» [Vår understrekning.]

I dette tilfellet har Grenland Havn lagt opp til at seks av de eksisterende syv fartsforskriftene for de tre samarbeidskommunene samles i den nye forskriften, mens Skien kommune beholder forskrift 24. juli 1998 nr. 781 om fartsbegrensning i sjøen i Skiensvassdraget og Telemarkskanalen, sjøkart nr. 5, Skien kommune, Telemark. Sistnevnte forskrift inneholder en fartsbegrensning på 5 knop innenfor deler av vassdraget i Skien kommune, nærmere bestemt i et belte på 100 meter fra strandlinjen og på elvestrekningene Hjellevannet-Farelva-Skotfosselva-Løveidkanalen-Falkumelva.

Begrunnelsen for å beholde sistnevnte forskrift som en egen fartsforskrift et etter det opplyste at Grenland Havns delegerte myndighet og mandat fra samarbeidskommunene er geografisk avgrenset mot virkeområdet for denne forskriften. Skien kommune har altså alene forvaltningsansvar og myndighet innenfor virkeområdet til fartsforskriften for Skiensvassdraget og Telemarkskanalen, med de begrensninger som eventuelt følger av havne- og farvannsloven § 9 eller av bestemmelser gitt i eller i medhold av loven for øvrig. Grenland Havn har derimot delegert myndighet til å fastsette fartsbestemmelser i de områder som er regulert av de seks eksisterende forskrifter som nå skal oppheves, og i områdene som heretter vil være omfattet av den nye fartsforskriften.

3 Aktuelle bestemmelser

Hjemmel til å fastsette lokale fartsforskrifter finnes altså i forskrift 15.12.2009 nr. 1546 om fartsbegrensninger i sjø, elv og innsjø (den sentrale fartsforskriften), som igjen gitt i medhold av havne- og farvannsloven § 13 bokstav a.

Kommunen har hjemmel til å fastsette lokale fartsforskrifter innenfor kommunens sjøområde og i kommunens innsjøer og elver, mens Kystverkets hovedkontor kan fastsette lokale fartsbegrensninger utenfor disse områdene, se den sentrale fartsforskriftens § 4.

Kystverkets hovedkontor skal godkjenne forskrifter om fartsbegrensning innenfor kommunens sjøområde, jf. fartsforskriften § 4 første ledd.

Den lokale fartsforskriften for Skien, Porsgrunn og Bamble kommuner er fastsatt av Grenland havnestyre etter delegert myndighet fra de respektive kommunestyre og i medhold av fartsforskriften § 4 første ledd og for øvrig i samsvar med ovennevnte forskriftshjemmel, se punkt 2 over.

4 Gjeldende forskrifter

Skien, Porsgrunn og Bamble kommuner har i dag følgende forskrifter om fartsbegrensninger i sjøen gitt i medhold av havne- og farvannsloven:

1. Forskrift 8. januar 1935 nr. 3109 om reglement for Porsgrunn havnedistrikt
2. Forskrift 4. mars 1935 nr. 3190 om reglement for Skien havnedistrikt
3. Forskrift 25. april 1935 nr. 3272 om reglement for Langesund havnedistrikt
4. Forskrift 7. mai 1935 nr. 3273 om reglement for Brevik havn
5. Forskrift 4. oktober 1994 nr. 962 om fartsbegrensninger i deler av Eidangerfjorden i Grenland havnedistrikt, Porsgrunn kommune, Telemark.
6. Forskrift 24. juli 1998 nr. 781 om fartsbegrensning i sjøen i Skiensvassdraget og Telemarkskanalen, sjøkart nr. 5, Skien kommune, Telemark.
7. Forskrift 17. juni 2002 nr. 610 om fartsbegrensning i sjøen i Grenland havnedistrikt, sjøkart nr. 5 og 6, Bamble kommune, Telemark.

Grenland havnestyre har gjennom § 5 i den nye fartsforskriften for Skien, Porsgrunn og Bamble kommuner besluttet å oppheve disse fartsforskriftene, med unntak av forskrift nr. 6 i listen over. Forskrift nr. 1-4 og nr. 7 i listen over er fastsatt av kommunene selv i medhold av respektiv lov om havnevesenet av 1933 og lov om havner og farvann mv. av 1984 med tilhørende forskrifter, og Grenland havnestyre har følgelig myndighet til å oppheve disse forskriftene.

Forskrift nr. 5 og 6 i listen over er fastsatt av Kystdirektoratet (nå Kystverkets hovedkontor) i medhold av respektivt lov om havner og farvann mv. av 1984 og havne- og farvannsloven av 2009. Kystverkets hovedkontor beslutter i så henseende at forskrift 4. oktober 1994 nr. 962 om fartsbegrensninger i deler av Eidangerfjorden i Grenland havnedistrikt, Porsgrunn kommune, Telemark blir å oppheve ved ikrafttreddelsen av Skien, Porsgrunn og Bamble kommuners nye fartsforskrift, jf. sistnevnte forskrifts § 5.

Forskrift 24. juli 1998 nr. 781 om fartsbegrensning i sjøen i Skiensvassdraget og Telemarkskanalen, sjøkart nr. 5, Skien kommune, Telemark blir stående uendret, jf. vår kommentar under punkt 2 i gjennomgangen over («*Bakgrunn*»).

5 Høring

Første utkast til ny fartsforskrift ble i medhold av forvaltningsloven § 37 sendt på høring til nærmere angitte høringsinstanser ved brev av 16.6.2016, og samtidig kunngjort i lokal presse og på kommunenes hjemmesider. Høringsfristen var den gang satt til 1.11.2016. Sammen med forslaget til ny forskriftstekst fulgte også en liste over direktehørte interessenter, en kartfestet oversikt over forskriftens ulike virkeområder og et høringsnotat med havnevesenets vurderinger av reguleringsbehov.

På bakgrunn av flere høringsinnspill ble en ny og revidert forskriftstekst lagt ut til annen gangs høring, jf. Grenland Havns høringsbrev av 16.2.2017 med høringsfrist 1.4.2017. Den vesentligste endringen må kunne sies å være fjerningen av den opprinnelig foreslåtte bestemmelsen om en generell fartsbegrensning på 5 knop innenfor et 100-metersbelte fra land, holmer, øyer og skjær. Videre omfattet det reviderte forslaget en oppjustering av tillatt fart i Skienselva fra 5 til 6 knop, jf. også revidert høringsbrev datert 23.3.2017. Bakgrunnen for disse endringene er nærmere beskrevet av Grenland Havn i de nevnte høringsbrevene.

Innen fristen for innspill til annen gangs høringsrunde mottok Grenland Havn ni merknader fra henholdsvis Politi- og lensmannsetaten, Taxibåtsentralen Valle, Fellesforum for Heistad, Brattås og Skjelsvik, Eidangerfjordens Venner, Heistad Motorbåtforening og flere privatpersoner, herunder fastboende og hytteeiere. Politiet, Taxibåtsentralen, Motorbåtforeningen og enkelte av privatpersonene har i alt det vesentligste gitt sin tilslutning til det sist reviderte forskriftsforslaget, mens de øvrige innspillene omhandler ulike merknader til fartsbegrensningene Grenland Havn har fastsatt for konkrete sjøarealer innenfor forskriftens geografiske virkeområde.

Samtlige merknader ble oversendt Kystverkets hovedkontor ved Grenland Havns brev m/ vedlegg av 10.4.2017, mens Grenland Havns vurdering og kommentarer til de enkelte merknadene fremgår av havneforetakets e-post til Kystverket av 3.5.2017.

Etter høringsfristens utløp har Grenland Havn mottatt ytterligere tre høringsinnspill fra henholdsvis Norges Luftsportforbund, privatpersonene Bente Berg og Emil Fjellingsdal og Luftfartstilsynet, jf. brev datert respektivt 28.4., 14.5. og 22.5.2017. Luftfartstilsynets

merknader omhandler primært generelle forhold tilknyttet regulering av sjøflyaktivitet, mens Norges Luftsportforbund har bedt om at sjøfly unntas fra fartsforskriftens saklige virkeområde «*når sjøflyet ikke er taksende på vannet*». Privatpersonene Bente Berg og Fjellingsdal – som er eiere av en fritidsbolig i Vågøysund utenfor Valle i Bamble kommune – har begge imøtegått Grenland Havns valg om å ikke opprettholde havneforetakets opprinnelige forslag om en generell fartsbegrensning på 5 knop innenfor et 100-metersbelte fra land, holmer, øyer og skjær.

Grenland Havn har overfor Norges Luftsportforbund påpekt at deres innspill – om å unnta sjøfly fra den nye fartsforskriftens saklige virkeområde – ikke kan imøtekommes, ettersom en slik endring forutsetter at det først skjer en forskriftsendring i den sentrale fartsforskriften, hvilket ligger utenfor både Grenland Havns og de aktuelle samarbeidskommunenes forskriftsmyndighet. Samtidig stiller Grenland Havn seg positiv til å medvirke til dialog om eventuelle regelendringer på dette området. Innspillet fra Bente Berg og Fjellingsdal er på sin side kommentert i havneforetakets e-post til Kystverket av 2.6.2017. Grenland Havns vurdering av reguleringsbehovet ved Valle ble også presentert i en e-post fra havneforetaket til Berg og Fjellingsdal av 3.5.2017.

Grenland havnevesen har etter dette blitt stående ved forskriftsteksten som ble fastsatt gjennom Grenland havnestyres vedtak av 27.1.2017.

Kystverkets hovedkontor har ingen vesentlige merknader til den utførte høringsprosessen eller Grenland Havns vurdering av de innkomne høringsinnspillene, idet vi viser til høringsinnspillene og havneforetakets kommentarer til disse i sin helhet. På denne bakgrunn finner vi at forskriften har vært tilstrekkelig hørt, jf. forvaltningsloven § 37 annet ledd.

6 Godkjenning og kunngjøring av forskrift om fartsbegrensning i sjøen i Skien, Porsgrunn og Bamble kommuner, Telemark fylke, sjøkart nr. 5, 473 og 474

Kystverkets hovedkontor har i dag godkjent ny felles forskrift om fartsbegrensning i sjøen i Skien, Porsgrunn og Bamble kommuner, se vedlegg 1 (godkjent forskriftstekst).

Forskriften vil bli sendt til Norsk Lovtidend og til Etterretning for sjøfarende for kunngjøring, straks Grenland Havn har bekreftet at farvannsskiltene er utplasserte i samsvar med vårt vedtak om tillatelse til skilting i punkt 7 under. Samtidig vil Kystverket sende den nye forskriften til Kartverket sjødivisjonen for registrering av nye fartsbegrensninger i sjøkartene. Forskriften trer først i kraft når den er kunngjort i Norsk Lovtidend.

Av den sentrale fartsforskriftens § 5 første ledd fremgår at kommunen bør sørge for at lokale forskrifter om fartsbegrensninger fastsatt innenfor kommunens grenser også kunngjøres i lokalaviser eller på annen hensiktsmessig måte. Grenland Havn oppfordres herved til å gjøre dette. Videre følger det av forskrift 20. desember nr. 1761 om publisering

av opplysninger som kan være av betydning for den som bruker eller oppholder seg i havn § 1, at «[d]en som tilbyr havne- og transporttjenester skal utarbeide og publisere en samlet oversikt over gjeldende bestemmelser, pris og andre opplysninger som kan være av betydning for den som bruker eller oppholder seg i havnen, herunder bestemmelser om fartsbegrensning i sjø, orden i og bruk av farvann og havner og anløpsavgift». Forskriften er slik å forstå at oversikten også omfatter bestemmelser for kommunenes sjøområder.

Gjennom nettsiden <http://kart.kystverket.no/fartsforskrift> tilbyr Kystverket en digital løsning for kartfesting og publisering av lokale fartsforskrifter og tilhørende skilt. Målet med tilbudet er å gjøre lokale fartsforskrifter mer tilgjengelige og brukervennlige. Samme nettside inneholder også nærmere informasjon om hvordan kommunene selv kan registrere sine fartsforskrifter i den digitale kartløsningen. Dette er en gratis tjeneste som alle landets kommuner kan benytte seg av, og Kystverket oppfordrer alle kommuner med lokale fartsforskrifter til å registrere egne forskrifter her. Kystverket tilbyr også veiledning og brukerstøtte til kommuner som ønsker å publisere egne forskrifter gjennom kartløsningen, men Kystverket kan ikke publisere lokale fartsforskrifter i kartløsningen før en kommune har gitt samtykke til bruk av de geodata som kommunens forskrift bygger på.

7 Tillatelse til skilting

Lokale fartsforskrifter skal merkes med skilt i de aktuelle farvann, jf. fartsforskriften § 5 annet ledd. Det kreves tillatelse fra Kystverkets hovedkontor for å sette opp slike farvannsskilt, jf. havne- og farvannsloven § 19 annet ledd. Myndighet er delegert til Kystverket i Fiskeri- og kystdepartementets delegeringsbeslutning av 04.12.2009 nr. 1459.

Kystverkets hovedkontor gir med følgende vedtak tillatelse til oppsetting av farvannsskilt i samsvar med Grenland Havns søknad datert 10.4.2017 og vedlagte skiltplan (vedlegg 2):

Vedtak

Grenland Havn IKS gis i medhold av havne- og farvannsloven § 19 tillatelse til oppsetting av farvannsskilt i samsvar med havneforetakets søknad m/ tilhørende skiltplan datert 10.4.2017. Fartsbegrensningene skal skiltes med farvannsskilt på følgende posisjoner, jf. tilhørende skiltplan (totalt 28 skilt):

Skienselva i Porsgrunn og Skien kommuner

- 6-knopsskilt på N59°07,574' E009°36,672'
- 6-knopsskilt på N59°07,532' E009°36,970'

Herøyakanalen i Porsgrunn kommune

- 3-knopsskilt på N59°06,645' E009°38,430'
- 3-knopsskilt på N59°06,916' E009°38,628'
- 3-knopsskilt på N59°06,909' E009°38,664'

Brevikstrømmen i Bamble og Porsgrunn kommuner

- 8-knopsskilt på N59°03,262' E009°40,507'
- 8-knopsskilt på N59°03,112' E009°40,550'
- 8-knopsskilt på N59°02,720' E009°42,413'
- 8-knopsskilt på N59°03,046' E009°42,357'

Brevik i Porsgrunn kommune

- 5-knopsskilt på N59°03,120' E009°42,049'
- 5-knopsskilt på N59°03,186' E009°42,480'
- 5-knopsskilt på N59°03,307' E009°42,302'

Ulesund i Porsgrunn kommune (20. juni – 20. august)

- 5-knopsskilt på N59°04,042' E009°43,260'
- 5-knopsskilt på N59°03,951' E009°44,143'

Sandøysundet i Porsgrunn kommune (20. juni – 20. august)

- 5-knopsskilt på N59°03,666' E009°43,286'
- 5-knopsskilt på N59°03,743' E009°44,285'

Risøysundet i Porsgrunn kommune (20. juni – 20. august)

- 5-knopsskilt på N59°01,481' E009°45,532'
- 5-knopsskilt på N59°01,442' E009°45,810'
- 5-knopsskilt på N59°01,852' E009°45,942'

Langesundet i Bamble kommune

- 5-knopsskilt på N59°00,840' E009°44,938'
- 5-knopsskilt på N58°59,615' E009°45,316'

Hafsund i Bamble kommune

- 5-knopsskilt på N58°56,267' E009°37,348'
- 5-knopsskilt på N58°56,439' E009°36,936'
- 5-knopsskilt på N58°56,568' E009°37,015'

Klokkersundet i Bamble kommune

- 5-knopsskilt på N58°55,853' E009°36,582'

Vågøyfjorden/Valle i Bamble kommune

- 5-knopsskilt på N58°55,677' E009°34,155'
- 5-knopsskilt på N58°55,752' E009°33,240'
- 5-knopsskilt på N58°55,705' E009°33,793'

Vilkår for tillatelse:

Havne- og farvannsloven § 19 annet ledd lyder:

«Fyrlys, sjømerker, farvannsskilt og andre innretninger og anlegg som skal gi navigasjonsveiledning eller regulere ferdsele, kan bare etableres, fjernes, flyttes eller endres etter vedtak eller tillatelse av departementet. Det samme gjelder anlegg for trafikkovervåking. Det kan fastsettes vilkår for slik tillatelse etter § 29.»

For å ivareta hensynet til ferdsele og sikkerheten gis tillatelsen til skilting på følgende vilkår, jf. havne- og farvannsloven § 29:

1. Kystverket skal ha melding når skiltene er satt opp, jf. skiltforskriften § 3 annet ledd.
2. Skiltene må være på plass innen forskriftens ikrafttredelse, som skjer når forskriften er kunngjort i Norsk Lovtidend.
3. Skilt skal plasseres og være utformet i tråd med tillatelsen (jf. også vedlegg 1-2) og for øvrig i samsvar med forskrift 19.12.2009 nr. 1329 om farvannsskilt og navigasjonsinnretninger (skiltforskriften) § 5, jf. vedlegg 1 – Farvannsskilt punkt 8.1 fartsgrense, se <http://www.lovdatab.no/dokument/SF/forskrift/2012-12-19-1329>.
4. Grenland Havn IKS har ansvaret for oppsetting og vedlikehold av de nødvendige farvannsskilt, og kostnadene knyttet til dette, jf. fartsforskriften § 5 tredje ledd og skiltforskriften §§ 6 og 7.

8 Avslutning

Kystverket Sørøst kan kontaktes ved eventuelle spørsmål om skiltingen.

Kystverkets hovedkontors avgjørelse under punkt 7 (*Tillatelse til skilting*) er et enkeltvedtak som kan påklages. Klagefristen er tre uker fra mottakelsen av vedtaket. Se også vedlagte skriv «*Orientering om klageadgang*», jf. [vedlegg 3](#).

Med hilsen

Sven Martin Tønnessen
avdelingsdirektør

Bjarte Buanes
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

1. Forskrift om fartsbegrensning i sjøen i Skien, Porsgrunn og Bamble kommuner - Telemark Fylke - Sjøkart nr. 5, 473 og 474
2. Skiltplan til forskrift om fartsbegrensning i sjøen i Skien, Porsgrunn og Bamble kommuner - Telemark Fylke - Sjøkart nr. 5, 473 og 474
3. Orientering om klageadgang